

Амурская вобласць — далёкая толькі геаграфічна

Мы адкрыты да супрацоўніцтва па самым шырокім спектры тавараў і паслуг

У гэтыя дні ў Беларусі з візітам знаходзіцца дэлегацыя Амурскай вобласці на чале з губернатарам Васіліем Арловым. Раней дэлегацыя гэтага рэгіёна на ўзроўні губернатара нашу краіну не наведвалі. Гістарычнасць моманту замацавала і сустрэча Васілія Арлова, які ў статусе губернатара наведвае нашу краіну ўпершыню, з Прэзідэнтам Беларусі Аляксандрам Лукашэнкам. Падчас гэтай сустрэчы былі акрэслены найбольш перспектывыя кірункі супрацоўніцтва.

Вітаючы гасцей, кіраўнік дзяржавы падкрэсліў, што Беларусь і Амурскую вобласць раздзяляюць тысячы кіламетраў, але нашы лёсы цесна звязаны сумеснай гісторыяй, самаадданай працай па аднаўленні разбуранай вайной народнай гаспадаркі, рэалізацыяй грандыёзных прамысловых, транспартных і энергетычных праектаў. «У прыватнасці, у вашай вобласці знаходзіцца «сталіца» Байкала-Амурскай магістралі, паўвекавы юбілей якой мы адзначылі 8 ліпеня. Гэта адзін з самых маштабных праектаў у гісторыі чалавецтва. 60 тысяч беларусаў удзельнічалі ў будаўніцтве БАМа», — сказаў ён.

Аляксандр Лукашэнка заўважыў, што і сёння ў Амурскай вобласці рэалізуюцца маштабныя інфраструктурныя праекты: касмадрам «Усходні», узводзяцца газахімічныя гіганты, сярэд якіх Амурскі газахімічны комплекс і Амурскі газперапрацоўчы завод, комплекс звадкавання прыроднага газу і іншыя. «Магчыма, праца і беларускіх будаўнікоў недзе будзе запатрабавана», — заўважыў ён.

Беларускі лідар звярнуў увагу, што актыўна развіваецца і Благавешчанск: «Як мне дакладваюць, толькі будпляцоўка Далёкаўсходняга квартала прадугледжвае ўзвядзенне ў горадзе каля 334 тысяч квадратных метраў жытля. Планы рэгіёна па павелічэнні здабычы карысных выкапняў дазваляюць разлічваць на працяг паставак кар'ерных самазвалаў БелАЗ».

Амурская вобласць — экспарцёр электраэнергіі. Па словах

Аляксандра Лукашэнка, інтэнсіўнае развіццё электратранспарту ў суседнім Кітаі неўзабаве перакінецца праз Амур і запатрабуе больш дынамічнага развіцця спецыяльнай — электразараднай інфраструктуры. Ён падкрэсліў, што складнікі і элементы гэтай інфраструктуры вырабляюцца ў Беларусі больш чым пяць гадоў і паспяхова эксплуатаюцца. «Калі ў вас будзе да гэтага інтарэс, мы з задавальненнем вам усё гэта пакажам», — паабяцаў кіраўнік дзяржавы.

Што датычыцца аграпрамысловага комплексу, Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што беларускія вучоныя-аграрыі зацікаўлены ўдзельнічаць у праектах па мадэрнізацыі матэрыяльна-тэхнічнай і тэхналагічнай базы раслінаводства, жывёлагадоўлі, селекцыі сельскагаспадарчых культур, перапрацоўчай прамысловасці. «Кампетэнцыі ў Беларусі сур'ёзныя ў гэтым плане. Прыродны патэнцыял вобласці дазваляе значна дыверсіфікаваць наменклатуру сельскагаспадарчых культур, якая вырошчваецца. І ў гэтым мы гатовы вас падтрымаць. Акрамя таго, у дапамогу будучы і машыны сельскагаспадарчага прызначэння, уключаючы трактарную тэхніку, збожжаўборачныя і кормаўборачныя камбайны, навяясное абсталяванне да іх, абсталяванне для жывёлагадоўчых і малочнатаварных ферм. Мы здольныя таксама павялічыць экспарт у Амурскую вобласць усёй запатрабаванай харчовай прадукцыі, у тым ліку сокаў і дзіцячага харчавання, а таксама іншых не-

абходных тавараў», — прапанаваў беларускі лідар. Пры гэтым, па яго словах, магчыма стварэнне ў вобласці беларускага гандлёвага дома для наладжвання і арганізацыі прамых паставак беларускіх прадуктаў харчавання.

Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў, што гэта далёка не поўны пералік кірункаў, па якіх у Беларусі і Амурскай вобласці ўжо створаны пэўны зачын. «Але мы адкрыты да супрацоўніцтва па самым шырокім спектры тавараў і паслуг. Я думаю, сустрэча на беларускай зямлі з адказнымі асобамі, членамі ўрада, вашы пажаданні будуць абавязкова ўспрыняты як сігнал да дзеяння. Мы гатовы гэтаму, толькі геаграфічна далёкаму, краю аказаць усялякую дапамогу і падтрымку, на якую мы толькі здольныя. Толькі геаграфічна далёкаму, але зусім не чужому і вельмі прыгожаму краю», — сказаў ён.

«Мы прыехалі сюды, каб максімальна эфектыўна папрацаваць»

У сваю чаргу, Васілій Арлоў адзначыў, што разам з ім прыехала вялікая дэлегацыя — некалькі намеснікаў старшыні ўрада рэгіёна, рэгіянальныя міністры, прадстаўнікі бізнесу, ВНУ. «Мы прыехалі сюды, каб максімальна эфектыўна папрацаваць», — сказаў ён. Васілій Арлоў падкрэсліў, што з пачатку 2000-х гадоў дзейнічае пагадненне аб узаемадзейні Беларусі і Амурскай вобласці. Павялічваюцца гандлёвы абарот, але, па словах губернатара Амурскай вобласці, ёсць куды расці.

Васілій Арлоў вылучыў тэмы, у якіх супрацоўніцтва Беларусі і Амурскай вобласці бачыцца перспектывным. «У нас вельмі запатрабаваная ў рэгіёне тэхніка беларускай вытворчасці, не толькі сельскагаспадарчая, але і пра-

мысловая. Напрыклад, у сельскай гаспадарцы 40 працэнтаў трактароў — трактары беларускай вытворчасці — і 25 працэнтаў камбайнаў — беларускай вытворчасці. Мы лічым мэтазгодным прапанаваць нашым беларускім сябрам стварыць мультыбрендзавы цэнтр тэхнікі на тэрыторыі Амурскай вобласці. Ён мог бы ахапіць і суседнія рэгіёны», — сказаў ён. Губернатар сказаў, што ў яго рэгіёне 1 млн 200 тысяч пасяўных плошчаў, стаць сур'ёзныя задачы па павелічэнні вытворчасці. І тут, па яго словах, будзе карысны досвед беларускіх калег у плане глыбокай перапрацоўкі сельскагаспадарчай прадукцыі. Васілій Арлоў падкрэсліў, што спецыялісты Амурскай вобласці гатовы да супрацоўніцтва ў сферы дрэваапрацоўкі. «У нас у рамках расійскага заканадаўства дзейнічае тэрыторыя апераджальнага развіцця, дзе сабраны льготы для інвестараў. І на фінальнай стадыі ва ўрадзе Расіі знаходзіцца дакумент аб стварэнні міжнародных тэрыторый апераджальнага развіцця. І тут я хацеў бы перайсці да яшчэ адной найважнейшай тэмы — нашага ўзаемадзейння з Кітайскай Народнай Рэспублікай, з якой у нас 1200 кіламетраў дзяржаўнай граніцы. І ў нас назапашаны каласальны досвед працы з Кітаем — некалькі соцень мерапрыемстваў у сацыяльна-культурнай сферы штогод праводзіцца сумесна з КНР, некалькі транспартна-лагістычных маршрутаў пракладзена. У прыватнасці, мы развіваем праект «Амурскі калідор», які складаецца з ужо пабудаванага аўтамабільнага моста праз раку Амур, што злучае Благавешчанск і Хэйхэ, з развіццём перадмаставой зоны, яна таксама мае статус тэрыторыі апераджальнага развіцця. Таму запрашаем беларускіх партнёраў і інвестараў прысутнічаць у гэтым «Амурскім калідоры», — сказаў ён.

У тэму

«Запрашаем беларускіх інвестараў»

Журналістам па выніках сустрэчы Васілій Арлоў расказаў, што асноўнай тэмай яго перагавораў з беларускім лідарам стала павелічэнне тавараабароту паміж Беларуссю і Амурскай вобласцю, які ў 2023 годзе склаўся ў аб'ёме 36,6 мільёна долараў. Па словах губернатара, у рэгіёне вельмі запатрабаваная тэхніка беларускай вытворчасці. Абмеркавалі і пытанні перапрацоўкі. «У Амурскай вобласці інтэнсіўна развіваецца газавы кластар, які складаецца з двух буйных праектаў — газперапрацоўчы завод «Газпрама» і газахімічны комплекс, які рэалізуе кампанія «Сібур». На базе гэтых двух прадпрыемстваў плануецца будаўніцтва індустрыяльнага парка. І мы таксама запрашаем беларускіх інвестараў», — прапанаваў Васілій Арлоў. Яшчэ адным перспектывным кірункам супрацоўніцтва ён назваў лагістыку.

«Вельмі важнае пытанне — гэта пытанне культурных абменаў. Трэба зрабіць акцэнт на абмен дзіцячымі дэлегацыямі для таго, каб захаваць нашу агульную гістарычную памяць і ўбачыць шмат цікавых месцаў. Акрамя таго, наша геаграфічнае становішча дазваляе за адну паездку наведваць адразу дзве дзяржавы — Расію і Кітай. Аляксандр Рыгоровіч гэта падтрымаў», — адзначыў губернатар Амурскай вобласці.

Васілій Арлоў нагадаў, што на будаўніцтве касмадрама «Усходні» працавалі і беларусы. Сёння скончана другая чарга будаўніцтва. Па яго словах, праект разлічаны на доўгія гады і там заўсёды будуць рады і беларускім спецыялістам.

Валерыя СЦЯЦКО.

Кампетэнтна

КРАІНА ЧАКАЕ ПРАФЕСІЯНАЛАЎ

Уступная кампанія ва ўстановы вышэйшай адукацыі Беларусі завяршаецца. Па асобных спецыяльнасцях унутраныя экзамены працягнуцца па 25 ліпеня — абітурыенты здаюць творчыя іспыты, выконваюць заданні па малюнку, нарматывы фізпадрыхтоўкі і г. д. 22 ліпеня, па трох сертыфікатах ЦЭ/ЦТ, шчасліўчыкі ўжо ўбачылі свае прозвішчы ў спісе залічаных, 26-га такі ж спіс з'явіцца і для тых, хто здаваў унутраныя іспыты. ВНУ тым часам пачалі падводзіць вынікі прыёмнай кампаніі. Канчатковыя статыстыка вымалюецца пазней. Але ўжо сёння можна зрабіць папярэдні агульны каментарый і ацаніць ход уступнай кампаніі 2024 года, аб чым мы і папрасілі намесніка старшыні Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Беларусі па адукацыі, культуры і навучы, доктара гістарычных навук, дацэнта Вячаслава ДАНИЛОВІЧА.

— Усе этапы ўступнай кампаніі, якія ўжо прайшлі — цэнтралізаваныя іспыт і тэсціраванне, уступныя экзамены — сведчаць аб яе якаснай падрыхтоўцы і правядзенні як з боку адпаведных органаў, так і ўстаноў вышэйшай адукацыі. Адметная рыса цяперашняй уступнай — яна праходзіць ва ўмовах кропкавых карэкціровак, якія былі прынесены яшчэ ў снежні 2023 года Указам Прэзідэнта Беларусі і накіраваны на забеспячэнне роўных, празрыстых магчымасцяў для абітурыентаў і забеспячэнне ўпарадкавання мэтавага набору. Карэкціроўкі далі дадатковыя магчымасці паступлення ў нашы ВНУ адоранай таленавітай моладзі. Калі казаць у цэлым, гэта зрабіла аб'ектыўнасць ацэнкі ведаў яшчэ больш высокай і дакладнай.

— **Першымі студэнтамі ВНУ сталі абітурыенты, якія паступалі па мэтавым прызначэнні. Каго найбольш за ўсіх там чакалі?**

— Будучыя медыкаў, педагогаў, інжынераў. І чаканні апраўдаліся — толькі ў Беларусі дзяржаўны медыцынскі ўніверсітэт прынята 673 чалавекі, Беларусі дзяржаўны педагогічны ўніверсітэт імя М. Танка прыняў 289 чалавек, значнай колькасцю будучых інжынераў (266 чалавек) папоў-

ніўся Беларусі дзяржаўны тэхнічны ўніверсітэт. І гэта толькі ў вядучых сталічных ВНУ.

Гэта значыць — усё ў свой час было зроблена правільна і прадумана. Сёлета абітурыенты з мэтавымі дагаворамі атрымалі дадатковыя магчымасці і опцыі пры паступленні ў выбраныя імі ВНУ. Упарадкавана практыка мэтавага набору. Міністэрствам адукацыі створаны і зарэгістраваны рэестр заявак на мэтавую падрыхтоўку ад органаў і арганізацый, якія дзейнічаюць на тэрыторыі нашай краіны. Прыёмная кампанія на гэтую траекторыю праходзіла асобна ад агульнай. А этапы ўступнай кампаніі былі спланаваны так, каб маладыя людзі, якія не пройдуць на мэтавыя месцы, змаглі б удзельнічаць у агульным конкурсе, атрымаўшы магчымасць паступіць на бюджэтнае ці платнае навучанне. Пераможцы міжнародных, рэспубліканскіх і абласных алімпіяд, медалісты і ўладальнікі чырвоных дыпламаў каледжаў, выпускнікі Нацыянальнага дзіцячага тэхнапарку і ліцэяў ВНУ таксама атрымалі важкія дадатковыя опцыі пры паступленні.

— **Дзесяцікласнікі — гэта ўжо не дзеці, але яшчэ і не дарослыя людзі. Як вы лічыце, іх выбар арганізацыі, спецыяльнасці, па якой яны збіраюцца навучацца па мэтавай траекторыі, дастаткова сталы, ці, будзем шчырымі, яны выкарыстоўваюць такую магчымасць, каб гарантавана паступіць у ВНУ?**

— Адна з мэт дадзенай траекторыі навучання якраз і заключаецца ў тым, каб моладзь мела магчымасць вызначыцца са сваёй будучыняй як мага раней. Такую магчымасць, дарэчы, дае і навучанне ў профільных класах, выпускнікі якіх пры выкананні пэўных умоў — адзнацы па профільным прадмеце не ніжэй за 8 і агульны бал атэстата не ніжэй за 7 — могуць паступіць у профільныя ВНУ на адпаведныя спецыяльнасці на льготных умовах.

Яшчэ адзін важны аргумент: неабходна пераламаць тую тэндэнцыю, калі мы рыхтуем спецыялістаў па прыцыпе «абы рыхтаваць». Яны павінны быць запатрабаваны. А самы яркі паказчык запатрабаванасці — мэтавая падрыхтоўка. Што датычыцца выкарыстання такой магчымасці, каб гарантавана паступіць ва ўніверсітэт, — перш чым падумаць пра такое, малады чалавек павінен уважліва пазнаёміцца

У шэрагі студэнтаў беларускіх ВНУ ўліліся будучыя педагогі, медыкі, інжынеры, спецыялісты іншых галін, запатрабаваных у эканоміцы

з умовамі дагавора, дзе ўсё агаворана, у тым ліку і сітуацыя яго невыканання суіскальнікам. Наступствы сур'ёзныя. Акрамя таго, на гэтым этапе праходзіць сумоёе, па выніках якога заказчык і прымае адпаведнае рашэнне. А на этапе паступлення ў ВНУ для гэтай катэгорыі абітурыентаў уведзена абмежаванне, у выніку якога 20 працэнтаў бюджэтных месцаў (10 працэнтаў у медыцынскіх ВНУ) прызначаны толькі для паступаючых на агульных падставах, і гэтыя месцы мэтавікі не змогуць заняць.

Адной з галоўных пераваг мэтавага навучання таксама з'яўляецца гарантаванае месца працы і індывідуалізацыя працэсу навучання. Гэта значыць, сваю будучую спецыяльнасць студэнт можа вывучаць не толькі ў працэсе тэарэтычных спазнанняў — з пачатку навучання ён уключаецца ў працоўны працэс, праходзіць у арганізацыі практыку і абараняе дыплом па тэме, якая цікавая гэтай арганізацыі. У выніку туды прыходзіць не проста выпускнік ВНУ, а спецыяліст, якога ўжо не трэба вучыць вытворчым асновам.

— **Адной з прывабных для абітурыентаў і актуальнай для эканомікі краіны траекторыяй з'яўляецца паступленне на найбольш запатрабаваныя сёння спецыяльнасці...**

— Як вядома, сёлета на тры тысячы павялічана колькасць набору на бюджэтныя месцы, дарэчы, на платнае навучанне — наадварот, скарацілася. Дадатковы набор на гэтыя месцы ажыццяўляўся менавіта па запатрабаваных спецыяльнасцях. Гэта, як я ўжо казаў вышэй, інжынеры, медыкі, педагогі. Гэта аграры, работнікі сацыяльнай сферы і іншыя. У бягучым годзе пералік такіх спецыяльнасцяў павялічыўся на 16 і складае 69 пазіцый.

— **2024 год адкрыў новыя магчымасці і для паступаючых у рэгіянальныя ВНУ. Якія яны?**

— «Зялёнае святло» атрымалі медалісты, пераможцы алімпіяд рэгіянальных універсітэтаў, выпускнікі профільных класаў. Што гэта дасць у далейшым? Рацыянальна прадуманае размеркаванне кадраў. Мы адыдзем ад сітуацыі, калі кваліфікаваны спецыялісты канцэнтруюцца ў сталіцы. Рэгіёны ў іх таксама маюць вострую патрэбу. І яны такіх спецыялістаў з часам атрымаюць.

Алена ВІНАГРАДАВА.